

Αφρική: Το πέρασμα από τη νεο-αποικιοκρατία στην υπέρβαση της βίας (Μητροπολίτης Νιγηρίας Αλέξανδρος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=168431>]

Η 3η φάση είναι αυτή της νεο-αποικιοκρατίας με μορφή πολιτικών πιέσεων και οικονομικών φεουδαρχικών πολιτικών με στόχο και μετά την ανεξαρτησία των χωρών, τη διατήρηση των εξωτερικών εξαρτήσεων μέσα από μορφές εμπορίου, επενδυτικές πολιτικές, διακανονισμούς χρεών κλπ που δεν ωφέλησαν καθόλου τους λαούς της Αφρικής.

Η 4η φάση, αυτή που διανύουμε, είναι η περίοδος της οικονομικής παγκοσμιοποίησης. Η εποχή του δοξασμού των μεγάλων χρηματοοικονομικών οργανισμών, της ελεύθερης αγοράς με αρχή την μεγιστοποίηση του κέρδους και την ελαχιστοποίηση του κόστους. Για πολλούς, η νεοφιλελεύθερη ιδεολογία (βάση της παγκοσμιοποίησης) είναι η μόνη επιλογή για το μέλλον και για κάποιους σηματοδοτεί το τέλος της ιστορίας. Είναι όντως έτσι η μήπως πρόκειται για έναν «οικονομικό φονταμενταλισμό» που υποτάσσει τις ζωές των ανθρώπων, την λειτουργία της κοινωνίας, τις κυβερνητικές πολιτικές και τον ρόλο των εθνικών κρατών; Όπως ειπώθηκε, και σωστά νομίζω, έχει πάρει θρησκευτικό χαρακτήρα καθώς η απληστία γίνεται αρετή, ο ανταγωνισμός εντολή και το κέρδος, σημείο/ένδειξη σωτηρίας. Οι διαφωνούντες αποβάλλονται ως άθεοι, στην καλύτερη των περιπτώσεων ή ως αιρετικοί στην χειρότερη.

Αυτό που τελικά διαπιστώνει κανείς στις αφρικανικές κοινωνίες σήμερα, απόρροια από την συγκεκριμένη οικονομική και πολιτική επιλογή του «σωτηριώδους» τριπτύχου φιλελευθεροποίηση, ιδιωτικοποίηση, παγκοσμιοποίηση είναι η αυξανόμενη ανισότητα, η αδικία, η απληστία, η διαφθορά η φτώχεια και η περιθωριοποίηση των φτωχών, η καταστροφή του περιβάλλοντος, η δημιουργία

σχέσεων χαρακτηριζόμενων από εξουσιαστικότητα και έντονη κοινωνική διαστρωμάτωση, εθνοκεντρισμός και θρησκευτική μισαλλοδοξία. Τελικά όλο και μικραίνει ο αριθμός των ανθρώπων που μένει ανέπαφος από την μεταμορφωτική, όπως παρουσιάστηκε, ικανότητα της οικονομικής παγκοσμιοποίησης.

Στα θετικά της παγκοσμιοποίησης στο χώρο της Αφρικής, μπορεί να ειπωθεί ότι είναι η πίεση για εκδημοκρατισμό, με έμφαση στην σωστή και καλύτερη διακυβέρνηση και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τούτο βέβαια με ερωτηματικά και αμφισβητήσεις. Οι πολιτικές μεταρρυθμίσεις τις οποίες η Δύση προωθεί και στον χώρο της Αφρικής, είναι και πρέπει να είναι, ισχυρίζονται πολλοί αφρικανοί στοχαστές, συμβατές με την νεοφιλελεύθερη οικονομική τάξη. Γιαυτό και οι πολιτικές που προωθούνται, κινδυνεύουν να εκληφθούν ως ιμπεριαλιστικές ή νεοαποικιοκρατικές επιβολές.

Στο σημείο αυτό θα μου επιτραπεί μια διευκρίνηση. Αναφέρθηκα επίμονα στην αποικιοκρατία, το ρόλο και στις συνέπειές της στη πορεία των αφρικανικών κοινωνιών και της απροκάλυπτης βίας που συγκλονίζει την ήπειρο, πάντα δίπλα σε ενδημούσες μορφές συστημικής βίας. Και το έκανα όχι επειδή αναζητώ, η αναζητούμε, αποδιοπομπαίο τράγο, παραγνωρίζοντας τις ευθύνες για την κατάσταση, των κατά τόπους πολιτικών ηγεσιών, μετά από τόσα χρόνια ανεξαρτησίας των περισσότερων κρατών. Να σας πω το γιατί.

Το ζητούμενο από όλους διεθνείς οργανισμούς, εκκλησίες κλπ, από όλους εσάς σήμερα εδώ, είναι η υπέρβαση της βίας και η πορεία προς ένα πολιτισμό ειρήνης και ελπίδας, μέσα από την καταλλαγή, την συμφιλίωση που μπορεί να προέλθει μέσα από τον διάλογο πάνω σε βάσεις αμοιβαίου σεβασμού και αλληλοσυμπλήρωσης, κατανόησης του άλλου και της διαφορετικότητάς του, θρησκευτικής, πολιτικής, πολιτισμικής, φυλετικής κλπ. Αυτή η διαδικασία, η θεραπευτική οδός, προϋποθέτει την αντίδοση πεποιθήσεων και εμπειριών. Και για εμάς, η αποικιοκρατία, αν θέλετε στις 4 φάσεις που προανέφερα, αποτελεί την συλλογική ιστορική μας μνήμη που οφείλουμε από κοινού να την ακούσουμε ή και να την ανακαλύψουμε. Μόνο μέσα από αυτή την διαδικασία μπορούμε να χτίσουμε γέφυρες για πέρασμα σε ένα καλύτερο, πιο ανθρώπινο, δίκαιο και ειρηνικό αύριο.

Δίπλα στον πλούτο της ορθόδοξης θεολογίας και παράδοσης και των προτάσεων που κομίζει, όπως τόσο δυναμικά μας παρουσιάζονται μέσα από τα κείμενα του παρόντος τόμου, αλλά και αλλα. αξιόλογων θεολόγων και στοχαστών, ακαδημαϊκών και μη, θα μου επιτρέψετε να καταθέσω ενδεικτικά κάποια στοιχεία από τον πλούτο της αφρικανικής παράδοσης και φιλοσοφίας. Κατηγορίες σκέψεις και ιδέες, φιλοσοφικές, κοινωνικές, πολιτικές, που νομίζω ότι θα κάνουν στο δικό

μας χώρο πιο κατανοητό τον εκκλησιαστικό λόγο και θα βοηθήσουν στην διαδικασία αυτή της καταλλαγής, του διαλόγου, της ειρηνικής συνύπαρξης, της καταπολέμησης της βίας. Και κυρίως εκείνες τις 2 που διαμόρφωσαν την σκέψη και τη δράση, προς την κατεύθυνση αυτή, συμβληματικών μορφών της νεγροσύνης και του αφρικανικού αγώνα για δικαιοσύνη, ειρήνη, αξιοπρέπεια, αυτοδιαχείριση και καταλλαγή. Μορφών όπως ο γκανέζος Κουάμι Νκρούμα, ο σενεγαλέζος ποιητής στοχαστής και πολιτικός Λεοπόλντ Σενγκόρ, ο τανζανός Τζούλιους Νυερέρε, οι νοτιοαφρικανοί Νέλσον Μαντέλα και Ντέσμοντ Τούτου, ο νιγηριανός Γουόλε Σογίνκα κ.ά.

[Συνεχίζεται]